

VYRIAUSIOJI TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 27, LT-01402 Vilnius, telefonas (8 5) 268 4048, faksas (8 5) 268 4049
el. p. vtek@vtek.lt, <http://www.vtek.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188736355

Lietuvos aplinkos apsaugos sistemos
darbuotojų profesinės sąjungos
pirmininkui
Vaidui Laukiui

2015-10-16 Nr. S - 1810 - (2.5)
Į 2015-09-28 Nr. LAA17-86(15)

V. Mykoliaičio-Putino g. 5, 03106
Vilnius

DĖL NUOMONĖS PATEIKIMO

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (toliau – Komisija) gavo Jūsų prašymą pateikti nuomonę, ar Viešųjų ir privačių interesų derinimo Valstybinėje miškų tarnyboje tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) neprieštarauja Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatomis, ir kitais klausimais. Į Jūsų klausimus atsakome vadovaudamiesi tik Jūsų nurodyta informacija, vertindami ją pagal bendrąsias Įstatymo nuostatas.

1. „Dėl deklaracijų spausdinimo ir kaupimo popierine forma“. Įstatymo 2 skirsnio 5 straipsnyje yra nurodyta, kad Privačių interesų deklaraciją valstybinėje tarnyboje dirbantys asmenys elektroninėmis priemonėmis pateikia Komisijai per vieną mėnesį nuo išrinkimo, priėmimo ar paskyrimo į pareigas dienos. Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklėse nurodyta, kad „Deklaruojantis asmuo (išskyrus asmenis, nurodytus Taisyklių 5 punkte) per vieną mėnesį nuo jo išrinkimo, priėmimo ar paskyrimo į tarnybą dienos teikia Deklaraciją elektroniniu būdu per VMI EDS. Apie Deklaracijos tinkamą užpildymą per VMI EDS asmuo raštu (elektroniniu paštu, tarnybiniu raštu ar kita rašytine forma) praneša organizacijos, kurioje dirba, vadovui ar jo įgaliotiems atstovams. Organizacijų vadovai ir (ar) jų įgalioti atstovai priima asmens pateiktą Deklaraciją naudodamiesi Privačių interesų deklaravimo informacine sistema (toliau – IDIS) ir ją išsaugo (elektronine ar popierine forma). Už deklaracijų saugojimą yra atsakingi patys organizacijų vadovai ar jų įgalioti atstovai. Deklaracijos saugomos organizacijos vadovo nustatyta tvarka.“ Taigi įstatymai nenumato valstybinėje tarnyboje dirbančiam asmeniui prievolės teikti privačių interesų deklaracijos kartu elektronine ir popierine forma. Įstatyme nustatytas reikalavimas privačius interesus deklaruoti tik elektronine forma per VMI EDS. Organizacijų vadovams ir (ar) jų įgaliotiems atstovams yra numatyta pareiga priimti savo darbuotojų privačių interesų deklaracijas naudojantis IDIS ir galimybė ją išsaugoti patiems pasirenkant elektroninę ar popierinę formą. Pateikdami Komisijai paraišką dėl prisijungimo prie IDIS juridiniai asmenys (organizacijų vadovai ar jų įgalioti atstovai) pasirašo pasižadėjimą saugoti asmens duomenų, su kuriais jie turi galimybę susipažinti prisijungę prie šios sistemos, paslaptį. IDIS administruoja Komisija. IDIS pateikti (ypatingi) asmens duomenys pagal Komisijos kompetenciją tvarkomi laikantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės

apsaugos įstatymo nuostatų bei kitų Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių šių duomenų tvarkymą bei apsaugą. Juridiniai asmenys, pateikdami Komisijai prašymus dėl registracijos IDIS, kartu patvirtina, kad susipažino su naudojimosi IDIS saugumo politika ir šią politiką įgyvendinančiais dokumentais, su jais sutinka bei įsipareigoja jais vadovautis.

2. „*Dėl atsakomybės už Aprašo nesilaikymą*“. Įstatymo 6 skirsnio 22 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad jeigu yra gauta pagrįsta informacija apie tai, kad asmuo nevykdo Įstatymo reikalavimų, valstybės ar savivaldybių institucijų, įstaigų vadovai ar jų įgalioti atstovai savo iniciatyva arba Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pavedimu atlieka pavaldaus asmens, dirbančio valstybinėje tarnyboje, tarnybinės veiklos patikrinimą. Apie patikrinimo rezultatus visada turi būti informuojama Komisija, kuri turi teisę vertinti atliktų patikrinimų išvadas. Jeigu Komisija nesutinka su valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje atlikto tyrimo išvada, ji turi teisę tyrimą pavesti atlikti pakartotinai arba pati atlikti tyrimą ir priimti sprendimą. Tik po Komisijos įvertinimo darbuotojui, savo institucijos etikos komisijos pripažintam pažeidusiu Įstatymo nuostatas, gali būti taikoma drausminė, administracinė ar tarnybinė atsakomybė. Jei atitinkamą tyrimą pradeda Komisija, ji gali pavesti valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vadovui atlikti tyrimą, o nesutikusi su atlikto tyrimo išvada – pavesti atlikti tyrimą pakartotinai arba pati atlikti tyrimą ir priimti sprendimą, surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolus ir kreiptis į teismą dėl administracinių nuobaudų skyrimo asmenims, padariusiems Įstatymo nuostatų pažeidimus, siūlydama kolegialiai valstybės ar savivaldybės institucijai, valstybės ar savivaldybės įstaigos vadovui ar aukštesnei pagal pavaldumą valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai skirti asmenims, padariusiems Įstatymo pažeidimus, tarnybines (drausmines) nuobaudas ir pan. Dvigubos atsakomybės už padarytą Įstatymo pažeidimą principas prieštarautų Lietuvos Respublikos įstatymams.

3. „*Dėl vadovo teisės nustatyti Aprašo reikalavimus ir įpareigojimus*“. Įstatymo 1 skirsnio 2 straipsnio 2 dalyje privatūs valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų interesai yra apibrėžti kaip asmens, dirbančio valstybinėje tarnyboje (ar jam artimo asmens), asmeninis turtinis ar neturtinis suinteresuotumas, galintis turėti įtakos sprendimams atliekant tarnybines pareigas. Asmeniui, dirbančiam valstybinėje tarnyboje, draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip paveikti sprendimus, kurie sukelia interesų konfliktą. Įstatymas valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens privatų interesą prilygina jam artimų asmenų turimiems interesams. Vadinasi, valstybinėje tarnyboje dirbančiam asmeniui interesų konflikto situacija kiltų ir tada, jei jis eidamas savo tarnybines pareigas turėtų spręsti ne tik jam pačiam, bet ir bet kuriam kitam jo artimajam asmeniškai svarbų (rūpinimą) klausimą. Prieš pradėdant tokio sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūrą arba pačios procedūros metu asmuo, dirbantis valstybinėje tarnyboje, privalo informuoti savo tiesioginį vadovą ar institucijos vadovo įgaliotą atstovą ir asmenis, kurie kartu dalyvauja sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūroje, apie esamą interesų konfliktą ir nusišalinti nuo dalyvavimo tolesnėje procedūroje. Institucijos vadovas ar jo įgaliotas atstovas motyvuotu rašytiniu sprendimu gali nepriimti pareikšto nusišalinimo ir įpareigoti asmenį dalyvauti tolesnėje procedūroje. Tačiau galima pastebėti, kad valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų vadovai nėra priskirti artimų asmenų kategorijai, o jų privatūs interesai nėra vertinami kaip interesų konflikto situacijos pavaldinių veikloje atsiradimo priežastis. Atsižvelgiant į tai konstatuotina, kad draudimas valstybinėje tarnyboje dirbantiems asmenims dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus, susijusius su jų tiesioginių vadovų privačiais interesais, nėra Įstatyme reglamentuotas.

Į Jūsų paklausimą dėl organizacijų vadovų įgaliojimų savo atstovams susipažinti su privačių interesų deklaracijų duomenimis informuojame, kad nėra nustatytos bendros formalios tokių įgaliojimų formos. Dažnai tai būna institucijos vadovo įsakymas, kuriuo darbuotojas įgaliojamas naudojantis IDIS priimti saugoti ir tvarkyti institucijos (ar jos padalinių) darbuotojų per VMI EDS pateiktas privačių interesų deklaracijas. Toks įgaliotas asmuo gali teikti paraišką

Komisijai prisijungti prie IDIS sistemos. Įstatymas nustato, kad privačių interesų deklaracijas per VMI EDS teikia visi asmenys, nurodyti Įstatymo 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse. Taip pat privačių interesų deklaracijos gali būti teikiamos ne tik institucijos (įstaigos, įmonės ar kito subjekto), kurioje asmuo dirba, vadovui ar jo įgaliotam atstovui, bet ir kitiems struktūriniams padaliniams, jeigu tai numato tos institucijos veiklos tvarką nustatantis teisės aktas.

Asmenys, kurių duomenys įstatymų nustatyta tvarka yra įslaptinti ir (arba) kurie vykdo žvalgybą, kontržvalgybą arba kriminalinę žvalgybą, taip pat Įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nenurodyti asmenys per vieną mėnesį nuo išrinkimo, priėmimo ar paskyrimo į pareigas dienos pateikia deklaraciją institucijos (įstaigos, įmonės ar kito subjekto), kurioje dirba, vadovui ar šio įgaliotam atstovui ne per VMI EDS, o institucijos vadovo nustatyta tvarka.

Pagarbiai

Komisijos pirmininkas

Romas Valentukevičius